

A Győri Ítéltábla
Pf.V.20.092/2015/7/I.szám

A Győri Ítéltábla dr.Kelemen István ügyvéd által képviselt felperesnek jogtanácsos által képviselt alperes ellen bírósági jogkörben okozott kár megtérítése iránt a Szombathelyi Törvényszék előtt folyamatba tett perében Szombathelyen , 2015.évi február hó 18.napján 17.P.20.054/2015/4/II.szám alatt hozott ítélet ellen a felperes részéről 5. és 9.sorszám alatt benyújtott fellebbezés folytán meghozta a következő

í t é l e t e t :

Az ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

Köteles a felperes 15 napon belül megfizetni az alperes részére 10.000 (tízezer) forint másodfokú perköltséget.

Megállapítja, hogy a teljes személyes költségmentességben részesült felperes a másodfokú eljárásban 100 %-os pervesztesnek minősül, az őt képviselő pártfogó ügyvéd díja őt terheli.

A feljegyzett 160.000 (egyszázhatvanezer) forint fellebbezési eljárási illetéket az állam viseli.

Az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

I n d o k o l á s :

Az elsőfokú bíróság fellebbezéssel támadott ítéletében a felperes keresetét elutasította, egyben kötelezte a felperest, hogy 15 napon belül fizessen meg az alperesnek 20.000 forint perköltséget. Megállapította, hogy a feljegyzett 120.000 forint eljárási illeték az állam terhén marad.

Ítéletének tényállása szerint az alperes 2014.december 2.napján a 35529-807/420-5/2014. számú határozatával a felperes kártérítési igényét elutasította. A határozatban tájékoztatta a felperest arról, hogy az átvételtől számított 30 napon belül keresettel fordulhat a határozattal szemben a **"Település"**1i Országos Bv.Intézet székhelye szerint illetékes Szombathelyi Törvényszékhez.

A felperes a határozatot 2014.december 18.napján átvette, de kereseti kérelme a törvényszékre 2015.január 20.napján érkezett.

A felperes 2.000.000 forint kártérítési igény megfizetésére kérte kötelezni az alperest arra hivatkozással, hogy 1 éves fogvatartása alatt nem biztosították számára a tüdőszűrő vizsgálaton való megjelenést.

Az alperes elkészettségre hivatkozással a kereset elutasítását kérte.

Az elsőfokú bíróság ítéletének jogi indokolása szerint a felperes kereseti kérelmének előterjesztésekor még hatályban lévő 1979.évi 11.tvr. (Bvtvr.) /2/ bekezdése, valamint a

13/1996/XII.23./IM. rendelet 8.§./2/ bekezdése alapján az elítelt kártérítési igényét annál a bv.szervnél terjesztheti elő, ahol a kár bekövetkezett. A kártérítési igényt határozattal kell elbírálni, amely ellen az elítelt a közléstől számított 30 napon belül a határozatot hozó bv.szerv székhelye szerint illetékes bírósághoz fordulhat keresettel.

A 2014.december 18.napjától számítandó 30 napos határidő 2015. január 17.napjával lejárt, ezen a napon be kellett volna érkeznie a bíróságra a keresetlevélnek. 2015.január 17.napja azonban szombat volt, így a felperes számára nyitva álló határidő a következő hétfőn, 2015.január 19.napján járt le.

A Bvtvr. a per tárgyát képező igény érvényesítésére jogvesztést nem mond ki a határidő elmulasztása miatt, de a határidő elmulasztásának kimentésére nem ír elő igazolást. Ezért az időmúlás a követelés elévülésére vezet, az elévült követelés bírói úton a régi Ptk.325.§./1/ bekezdése alapján nem érvényesíthető.

Az elsőfokú bíróság vizsgálta azt, hogy a felperes részéről felmerült-e olyan körülmény, amely az igényérvényesítés nyugvását idézte volna elő, figyelemmel a Ptk.326.§./2/ bekezdésében foglaltakra.

Álláspontja szerint olyan körülmény nem állt elő, amely a régi Ptk.326.§./2/ bekezdésének alkalmazását indokolta volna. Önmagában a személyi szabadság korlátozásával járó fogvatartottság nem értékelhető az igényérvényesítés nyugvását előidéző körülménynek. Ez megkérdőjelezné a Bvtvr. által az igényérvényesítésre szabott határidők létjogosultságát.

Kellő gondosság mellett a felperesnek kellett volna akként eljárnia, hogy a keresetlevél határidőben érkezzen meg a bíróságra.

Az igényérvényesítésre nyitva álló határidő elmulasztása szempontjából annak sincs jelentősége, hogy a keresetlevél előterjesztésével a felperes csak egy napot késlekedett.

A peres eljárásban az alperes hivatkozott a keresetlevél elkészettségére, ezért az elsőfokú bíróság az ellenérdekű fél elévülési kifogása alapján az ügy érdemében ítélettel döntött és a felperes keresetét elutasította.

Az elsőfokú ítélet ellen a felperes fellebbezést nyújtott be, melyben elsődlegesen kérte az elsőfokú bíróság ítéletének megváltoztatását és a keresetének történő helyt adást, az alperes perköltségben történő marasztalását. Másodlagosan az elsőfokú ítélet hatályon kívül helyezését és új eljárás lefolytatására történő utasítását indítványozta.

Fellebbezésének indoklásául előadta, hogy a keresetlevelet határidőben - jóval a határidő lejártá előtt - postára adta, amennyiben az a bírósághoz késve érkezett meg, azt neki nem lehet felróni. A levél feladása idejének a borítékon egyértelműen látszani kell.

Nem vitásan a kártérítési kérelmét elutasító alperesi határozatot 2014.december 18-án vette át. Ugyanakkor fénymásolási kérelmet is előterjesztett az intézetben, hogy a fellebbezéshez csatolni tudja az elutasító határozatot is. A felperes ezt 2015.január 9.

napján vette át, figyelemmel az ünnepekre is. 2015.január 11.napján megírta a keresetlevelet, melyet 2015.január 12.napján az intézet postaládájába bedobott. A bíróság tájékoztatása szerint a keresetlevél - érthetetlen okokból - csak elkésve érkezett meg a bíróságra. A felperes kérdésére az intézet 2015.január 13.napját jelölte meg a keresetlevél postára adásának időpontjaként, ám erről írásbeli igazolás nem áll a felperes rendelkezésére.

A felperes tehát jóval a határidő lejárta előtt postára adta a küldeményt. A rendelkezésre álló idő bőven elegendő lett volna a keresetlevél határidőben való kézbesítésére.

Kérte figyelembe venni, hogy a felperes fogvatartott, szabad mozgásában korlátozott, így csak a fogvatartó intézeten keresztül tudja postázni leveleit, az intézetet nem tudja kihagyni a levélküldemények feladásából.

Hangsúlyozta, hogy kellő gondossággal járt el a keresetlevél előterjesztése során, a felperesnek fel nem róható okból érkezett az elkésve a bíróságra.

Álláspontja szerint így a követelése nem évül el, figyelemmel a Ptk.326.§./2/ bekezdésében foglaltakra is, mivel menthető okból nem tudta igényét határidőben érvényesíteni.

Az alperes fellebbezési ellenkérelmében az elsőfokú ítélet helybenhagyását és a felperes másodfokú perköltségben történő marasztalását kérte.

Fellebbezésének indokolása szerint az elsőfokú bíróság ítéletében helyesen állapította meg, hogy a felperes keresete elkésset, mivel a jogszabályban előírt, az igényérvényesítésére meghatározott 30 napos határidőt elmulasztotta.

Egyetértett az elsőfokú bíróság azon álláspontjával, hogy a fogvatartás ténye nem értékelhető az igényérvényesítés nyugvását előidéző körülményként.

A felperes fellebbezése az alábbiak szerint nem alapos.

Az elsőfokú bíróság a lefolytatott bizonyítási eljárás adatait a Pp.206.§ -ában foglalt elveknek megfelelően értékelve megalapozott tényállást állapított meg, és az abból levont jogi következtetése is helytálló.

Az ítélet tábla osztotta az elsőfokú bíróságnak az ítéletben kifejtett helyes jogi álláspontját, a felperes fellebbezésében felhozott érveire figyelemmel az alábbiakat emeli ki.

Az ítélet tábla a felperes fellebbezésében felhozott érveire figyelemmel elsődlegesen azt vizsgálta, hogy a felperes a keresetlevél benyújtásakor hatályos 13/1996/XII.23./ IM. rendelet 8.§./2/ bekezdésében, illetve az akkor hatályos 1979.évi XI.tvr. 35.§./2/ bekezdésében meghatározott 30 napos keresetindítási határidőt elmulasztotta-e.

A Legfelsőbb Bíróság 4/2003.Polgári jogegységi határozatában rámutatott arra, hogy a jogirodalom és joggyakorlat különbséget tesz anyagi jogi és eljárásjogi jellegű határidők között. Az anyagi jogi határidő számítására vonatkozó rendelkezések értelmében a határidő elmulasztásának vagy a késedelemnek a jogkövetkezményei a határidő utolsó napjának elteltével állnak be azzal, hogy ha a határidő utolsó napja munkaszüneti nap, a határidő a következő munkanapon jár le. A bírósághoz intézett beadványok

előterjesztésére megállapított határidő azonban már a hivatali idő végével lejár (Pp.103.§./5/ bekezdés). Az anyagi jogi határidőre a Pp.105.§./4/ bekezdése nem alkalmazható, mivel e rendelkezés csak a perbeli cselekményekre irányadó. Ezért a keresetindítás határidejét a fél elmulasztja akkor is ha a keresetlevelet a határidő utolsó napján ajánlott küldeményként postára adja.

Az időmúlásnak kétféle hatása van: a jogvesztés és az elévülés.

A jogvesztés súlyos következménye csak a jogszabály kifejezett rendelkezése alapján állhat be. Az időmúlás a követelés elévülésére vezet, az elévült követelés bírósági úton érvényesíteni nem lehet (Ptk.325.§./1/ bekezdés). A határidő elévülését a bíróság hivatalból nem állapíthatja meg. Az alperes elévülési kifogása esetén az elévülés számítására a Ptk.326-327.§-aiban írt jogszabályokat kell alkalmazni.

A peres eljárásban az nem képezte vita tárgyát, hogy a felperes az alperes kártérítési igényét elutasító határozatát 2014.december 18.napján átvette. Így az elsőfokú bíróság helyesen állapította meg, hogy a fentebb meghivatkozott jogszabályokban előírt 30 napos keresetindítási határidő utolsó napja - figyelemmel arra, hogy 2015. január 17-e szombat volt - 2015.január 19.napján lejárt.

Ugyanakkor a felperes keresetlevele a törvényszékre általa sem vitatottan 2015. január 20.napján érkezett meg.

Helyesen mutatott rá az elsőfokú bíróság arra, hogy a Bvtvr. a per tárgyát képező igény érvényesítésére jogvesztést nem mond ki a határidő elmulasztása okán, de a határidő elmulasztásának kimentésére sem ír elő igazolást.

Ezért az időmúlás a követelés elévülésére vezet, amely elévült követelést a Ptk.325.§./1/ bekezdése alapján bírói úton nem lehet érvényesíteni.

A Ptk.326.§./2/ bekezdése értelmében az elsőfokú bíróság helyesen vizsgálta az elévülés nyugvását.

Megalapozottan jutott arra a következtetésre, hogy önmagában a személyi szabadság korlátozásával járó fogvatartottság nem értékelhető az igényérvényesítés nyugvását előidéző körülménynek. Annak sincs relevanciája, hogy a felperes az igényérvényesítési határidő vonatkozásában csak egy napot késlekedett.

Az ítélet tábla álláspontja szerint a követelés érvényesítésének időtartama - az elévülés nyugvásával - akkor hosszabbodhat meg, ha a jogosult az igényét menthető okból nem tudta érvényesíteni. Ebből következően elévülési jellegű anyagi jogi határidő esetén a mulasztás jogkövetkezményeinek elhárítására alkalmas menthető ok az igényérvényesítését akadályozó körülmény lehet.

Ilyenre az ítélet tábla álláspontja szerint a felperes nem hivatkozott, hiszen az általa kért fénymásolatot az alperestől 2015.január 9.napján átvette.

A késedelmét mentő körülmény körében hangsúlyozta, hogy a keresetlevelet 2015. január 12.napján az intézet postaládájába bedobta, amelyet tudomása szerint az alperesi intézet 2015.január 13.napján postára adott, de erről igazolás nem áll rendelkezésére. Megítélése szerint a feladás vonatkozásában kellő gondossággal járt el, és ha a keresetlevél elkésve érkezett meg a bíróságra, az a felperesnek nem róható fel.

A keresetlevél feladása körében a csatolt postai boríték alapján tényként állapítható meg, hogy azt **"Település"2**ben 2015.január 14.napján postázták a Szombathelyi Törvényszék részére sima postai küldeményként, és a Szombathelyi Törvényszékre az érkeztető bélyegző szerint 2015.január 20.napján elkéssetten érkezett meg.

A bíróságnak adott esetben azt kellett vizsgálni, hogy akadályozta-e menthető ok a felperest igénye bírói úton történő érvényesítésében. A fentiek szerint ilyen körülmény nem állt fenn, ezért a keresetlevélnek a határidő utolsó napján 2015. január 19-én a törvényszékhez meg kellett volna érkeznie.

Az ítéltábla álláspontja szerint a keresetindítási határidő betartásának vizsgálatakor a keresetlevél postára adása, a postai átfutási idő (szabályos postai kézbesítés esetén) a Ptk.327.§./1/ bekezdésében említett körülmények hiányában nem szakítja meg az elévülést, és a postai átfutás - a szabályos kézbesítés időtartama - az anyagi jogi határidő Ptk.326. §./2/ bekezdése szerinti nyugvását nem eredményezi.

Mindezen indokok alapján az ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét a Pp.252.§./2/ bekezdése alapján helybenhagyta.

Az ítéltábla a Pp.78.§./1/ bekezdése alapján kötelezte a teljes egészében pervesztes felperest az alperes felmerült másodfokú perköltségeinek megfizetésére.

A pártfogó ügyvédi díj viselésére vonatkozó ítéleti rendelkezés a Pp.87.§./2/ bekezdésén alapul.

A peres eljárásban a felperes teljes személyes költségmentességben részesült, így a feljegyzett fellebbezési eljárási illetéket a már hivatkozott Pp.78.§./1/ bekezdése és a 6/1986/VI.26./IM. rendelet 13.§./1/ bekezdése és 14.§-a értelmében az állam viseli.

Győr, 2015.évi szeptember hó 24.napján

Dr.Ábrahám Éva sk.
a tanács elnöke

Dr.Vass Mária sk.
előadó bíró

Dr.Maurer Ádám sk.
bíró